

Gospodarske družbe - izvozniki

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 8-9/2003

str. 12

Kazalniki uspešnosti poslovanja gospodarskih družb v letu 2002

Kazalniki	Izvozniki			
	Vse družbe	Skupaj	Pretežni izvozniki	Ostale družbe
Število družb	38,051	9,189	2,729	28,862
Število zaposlenih	469,166	334,060	154,600	135,106
Neto čisti dobiček (izguba), v mio SIT	215,498	175,575	77,459	39,923
Prihodki/Odhodki	1.03	1.03	1.03	1.02
Delež prih. od izvoza v skupnih prihodkih, v %	26.0	33.7	74.6	0.0
Dodana vrednost na zaposlenega, v tisoč SIT	5,588	5,941	5,624	4,714
Donosnost sredstev, v %	1.7	2.2	2.7	0.8
Donosnost kapitala, v %	3.6	4.3	5.5	2.2
Dolgovno-kapitalsko razmerje	1.09	0.87	0.96	1.59
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog	0.96	0.94	0.99	0.97

Vir podatkov: AJPES – Podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida družb za leto 2002, preračuni UMAR.

Opomba: Izvozniki – družbe s čistimi prihodki od prodaje na tujem trgu; pretežni izvozniki – družbe, ki so več kot 50% vrednosti čistih prihodkov od prodaje ustvarile na tujem trgu; ostale družbe – družbe, ki so čiste prihodke ustvarile zgolj na domačem trgu.

V letu 2002 so se **čisti prihodki družb od prodaje na tujem trgu** v primerjavi s predhodnim letom povečali za 13.4%, kar je za 3.3 odstotne točke več, kot so se povečali čisti prihodki od prodaje na domačem trgu (izvoz proizvodov in storitev se je v tem času povečal nominalno v SIT za 11.2%).

Izvozniki, ki jih je bilo med vsemi družbami samo 24.1%, so zaposlovali največ delavcev (71.2%) in največ prispevali k skupnemu poslovanju (77.2% k skupnim prihodkom, 75.7% k celotni dodani vrednosti ter ob koncu leta razpolagali z 61.9% celotne vrednosti sredstev). Med izvozniki je bilo 29.7% **pretežnih izvoznikov**, s 46.3% vseh pri izvoznikih zaposlenih delavcev, ki so ustvarili 37.4% skupnih prihodkov, 43.8% celotne dodane vrednosti in ob koncu leta razpolagali s 36.2% celotne vrednosti sredstev vseh izvoznikov.

Največ izvoznikov je bilo v dejavnosti trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe (37.2%), največ pretežnih izvoznikov pa v predelovalnih dejavnostih (34.7%). **V predelovalnih dejavnostih** so tako vsi izvozniki skupaj kot samo pretežni izvozniki zaposlovali največ delavcev, prispevali največ k skupnemu poslovanju in ustvarili 92.8% (izvozniki, 73.5% pretežni izvozniki) celotnega neto čistega dobička dejavnosti.

Poslovanje družb se je **glede na predhodno leto** izboljšalo (gl. tudi EO 6/03:16) in vse tri obravnavane skupine družb so izkazale **neto čisti dobiček** (pozitivno razliko med čistimi dobički in čistimi izgubami).

V letu 2002 je bilo **poslovanje izvoznikov uspešnejše** kot poslovanje ostalih družb. **Kazalnik celotne gospodarnosti** je bil pri njih (1.03) nekoliko večji kot pri ostalih družbah (1.02). Ustvarili so 81.5% (pretežni izvozniki pa 35.9%) celotne vrednosti neto čistega dobička družb, kar se odraža v večji **donosnosti sredstev** (2.2%, pri pretežnih izvoznikih 2.7%) in **kapitala** (4.3%, pri pretežnih izvoznikih 5.5%) kot pri ostalih družbah (kjer je donosnost sredstev znašala 0.8%, donosnost kapitala pa 2.2%). Tudi **produktivnost dela**, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega je bila pri njih največja (5.9 mio SIT, pri ostalih družbah 4.7 mio SIT). **Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja** izvoznikov je bil manjši od 1 (0.87), pri ostalih družbah pa večji (1.59), kar kaže na precej večjo zadolženost ostalih družb. **Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog** je bil pri vseh obravnavanih skupinah družb manjši od 1, vendar največji pri pretežnih izvoznikih (0.99), pri vseh izvoznikih skupaj (0.94) pa manjši kot pri ostalih družbah (0.97).

Graf. Dodana vrednost na zaposlenega pri izvoznikih in ostalih družbah po dejavnostih v letu 2002

